

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș Bolyai
1.2 Facultatea /	Facultatea de Psihologie și Științe ale Educației
1.3 Catedra/ Departamentul	Departamentul de Psihologie Aplicată
1.4 Domeniul de studii	Științe ale Educației
1.5 Ciclul de studii	Licență
1.6 Programul de studii/Calificarea	Psihopedagogie specială – în limba maghiară Psihopedagog special/Cod calificare: L060070020

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Sociologie						
2.2 Titularul activităților de curs	Prof. univ. dr. István HORVÁTH						
2.3 Titularul activităților de seminar	Lect.univ. dr. Dénes KISS						
2.4 Anul de studiu	I	2.5 Semestrul	I	2.6 Tipul de evaluare	C	2.7 Regimul disciplinei	op

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	din care:3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	56	din care:3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp					14 ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					8
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					5
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					
Tutoriat					
Examinări					1
Alte activități.....					
3.7 Total ore studiu individual					14
3.9 Total ore pe semestru					70
3.10 Numărul de credite					3

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	x
4.2 de competențe	x

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Sală cu proiector.
5.2. de desfășurare a seminarului/laboratorului	Sală cu proiector.

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	<p>C1.1. Descrierea conceptelor, teoriilor, paradigmelor și metodologiilor utilizate în cercetarea organizațiilor și comunităților</p> <p>C1.2. Formularea de ipoteze și operaționalizarea conceptelor cheie pentru explicarea și interpretarea fenomenelor cu care se confruntă organizațiile și comunitățile</p> <p>C1.3. Identificarea metodelor, tehnicilor, procedeelelor și instrumentelor de cercetare, adecvate scopului cercetării diferitelor fenomene sociale și culegerea datelor empirice</p> <p>C2.5. Crearea și gestionarea unor baze de date cu indicatori sociali</p> <p>C3.2 Interpretarea realității sociale prin aplicarea cunoștințelor fundamentale C3.1 Elaborarea și interpretarea diagnozei sociale pe baza terminologiei, metodelor și paradigmelor specifice - Înșușirea și utilizarea adecvată a unor concepte de bază a sociologiei. - Familiarizarea cu temele majore ale analizei sociologice</p> <ul style="list-style-type: none"> - Familiarizarea cu modalitatea specifică în care sociologia utilizează datele empirice - Familiarizarea cu principalele paradigme teoretice specifice gândirii sociologie - Formarea unor abilități de bază necesare utilizării unor indicatori statistici furnizați de serviciile statistice naționale (INS) și Europene (Eurostat) - Înșușirea de informații relevante cu privire la fenomene și procese sociale marcante pentru societatea românească și globală contemporană - Dezvoltarea unor abilități incipiente de analiză a unor fenomene și procese sociale majore ale societății contemporane - Cunoașterea și înțelegerea conceptelor prin care pot interpreta variate aspecte ale procesului de integrare socială (socializare, devianță, etc.) respectiv al inegalității și diversității societăților contemporane (stratificare, marginalitate, etnicitate, subculturi, etc.)
Competențe transversale	<p>CT3.Utilizarea eficientă a surselor informaționale și a resurselor de comunicare și formare profesională asistată (portaluri Internet, baze de date, cursuri on line etc.) atât în limba maghiară și română, cât și în engleză.</p>

7. **Obiectivele disciplinei** (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Familiarizarea studenților cu temele, conceptele și teoriile de bază ale sociologiei, așezarea fundamentelor limbajului de specialitate. Familiarizarea cu perspectiva analitică specifică științelor socio-umane (în particular a sociologiei).
7.2 Obiectivele specifice	Înșușirea unei terminologii specifice necesare analizei unor procese și fenomene sociale. Dezvoltarea unor abilități teoretico-metodologice, necesare analizei unor procese și fenomene sociale. Utilizarea unor date empirice (indicatori statistici standardizați) pentru analiza unor fenomene și procese sociale Dezvoltarea gândirii critice.

8. **Conținuturi**

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1) Introducere, organizarea cursului. a. Contextul sociologic și ideatic al apariției sociologiei ca disciplină distinctă. b. Iluminismul și revoluția industrială și apariția sociologiei.	Prelegere orală cu secțiuni interactive	
2) Particularitățile sociologiei ca formă de cunoaștere. a. Sociologia și alte științe socio-umane b. Teorie și metodă în cunoaștere sociologică c. Cunoaștere sociologică și cunoaștere cotidiană.	Prelegere orală cu secțiuni interactive	
3) Cultura o definiție din perspectiva științelor socio-umane. a. Definiția sociologică a culturii b. De la biologie la cultură: instincte și nevoi c. Dimensiuni ale culturii: materială, spirituală și normativă	Prelegere orală cu secțiuni interactive	
4) Unitatea și diversitatea culturilor și societăților a. De la încercarea de identificarea a unității fundamentale ale culturilor (patterns of culture) la cercetarea și descrierea pluralismului cultural. b. Ierarhia legitimităților culturale (Bourdieu) și subculturile c. Raportări la diversitatea culturală: etnocentrismul și relativismul cultural	Prelegere orală cu secțiuni interactive	

<p>5) Socializarea: internalizare și integrare</p> <ol style="list-style-type: none"> a. Procesul socializării ca învățare socială. b. Teorii ale învățării sociale (Mead, Freud, Albert Bandura) c. Integrare socială și integrare sistemică (David Lockwood) 	<p>Prelegere orală cu secțiuni interactive</p>	
<p>6) Socializarea: forme, stagii și instituții</p> <ol style="list-style-type: none"> a. Socializarea permisivă și represivă b. A deveni adult: vârstele sociale și ciclul vital c. Socializare primară și secundară: instituții, procese marcante. d. Socializarea un proces perpetuu: socializare anticipativă, educație permanentă, resocializare, socializare reactivă 	<p>Prelegere orală cu secțiuni interactive</p>	
<p>7) Control social și devianță</p> <ol style="list-style-type: none"> a. Definiția conceptului și formele de control social b. Devianța: definiția conceptului și caracterul relativ al fenomenului c. Teorii ale devianței. 	<p>Expunerea interactivă</p>	
<p>8) Structură socială sub aspect macro-sociologic</p> <ol style="list-style-type: none"> a. Conceptul de structură socială b. Diviziunea socială a muncii sub aspect istoric. Tipologia lui Lenski despre societățile umane. c. Structura pe sectoare a economiilor naționale: tipologie și interpretarea indicatorilor statistici relevanți 	<p>Prelegere orală cu secțiuni interactive</p>	
<p>9) Structură socială sub aspect micro-sociologic</p> <ol style="list-style-type: none"> a. Conceptele de status și rol social b. Clasificări și tipologii c. Complexul și sistemul de roluri, d. O tipologie a conflictelor de rol 	<p>Prelegere orală cu secțiuni interactive</p>	
<p>10) Starificarea socială</p> <ol style="list-style-type: none"> a. Formele istorice ale stratificării sociale b. Categoriile fundamentale ale clasificării în societățile contemporane: clasă, categorie socială, elite. c. Teorii ale stratificării: Marx, Weber, Davis-Moore, Bourdieu d. Modele empirice de studiere a stratificării 	<p>Prelegere orală cu secțiuni interactive</p>	
<p>11) Sărăcia și marginalitatea</p> <ol style="list-style-type: none"> a. Egalitatea de șansă și inegalitatea condițiilor de viață b. Tipologii ale sărăciei. c. Indicatorii sărăciei d. Sărăcie și marginalitate 	<p>Expunerea interactivă</p>	

12) Mobilitatea socială a. Migrația și principalele tipologii ale mobilității geografice b. Aspecte ale mobilității teritoriale în România c. Conceptul de mobilitate socială și principalele tipologii ale mobilității sociale.	Expunerea interactivă.	
13) Sociologie economică a. Abordarea sociologică a economicului b. Forme ale schimbului la Polanyi c. Forme de organizare ale economiei și a pieței forței muncii	Prelegere orală cu secțiuni interactive	
14) Sinteză și familiarizarea cu instrumentul de evaluare (testul grilă)		

Bibliografie

- Andorka Rudolf: (2006) *Bevezetés a szociológiába* Budapest: Osiris.
- Babbie, Earl (1999) *A társadalomtudományi kutatás gyakorlata* Budapest: Balassi Kiadó
- Boudon, Raymond et all. (1998) *Szociológiai lexikon* Budapest: Corvina
- Couson M. (1997[1992]) 'Devianța' in Boudon R. (szerk.) *Tratat de sociologie* București: Humanitas, pp. 439-444.
- Durkheim E. (1978) *A társadalmi tények magyarázatához* Budapest: Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó, pp. 68-94.
- Gans, Herbert J. (2003) 'Népszerű kultúra és magaskultúra' in Wessely Anna red.: *A kultúra szociológiája* Budapest: Osiris-Láthatatlan Kollégium, pp. 114-149.
- Giddens, Anthony (2003) *Szociológia* Budapest: Osiris
- Goffman, Erwing (1998) 'Stigma és szociális identitás' in Erős Ferenc (szerk.) *Megismerés, előítélet, identitás* Budapest: Új Mandátum Könyvkiadó, pp. 263-295
- Kiss T. (2000) 'Ifjúsági életszakasz és jövőstratégia az észak erdélyi nagyvárosok középiskolási körében' In Veres V (szerk.) *Nemzeti vagy nemzedéki integráció? Erdélyi középiskolások átalakulásban* Kolozsvár: Limes, Budapest: Új Mandátum, pp. 109-142
- Kohli, M. (1990) 'Társadalmi idő és egyéni idő. Az életút a modern társadalom szerkezetváltozásában' In Gellériné Lázár M. (szerk.) *Időben élni. Történeti szociológiai tanulmányok* Budapest: Akadémiai Kiadó, pp. 175-212.
- Mead, G.H (1973) 'Szerep-játék, szabályozó-játék és az általános másik' in *A pszichikum, az én és a társadalom* Budapest: Gondolat, pp. 195-209
- Moscovici S., Mugny G., Peres J. A. (1996) 'Influența minorităților' in Neculau A. Ferréol G. (szerk.) *Minoritari, marginali, excluși* Iași: Polirom, pp. 17-26.
- Némedi Dénes (1999) 'Auguste Comte: A szociológia megalapítója?' in Felkai Gábor et ali. *A szociológia kialakulása*, Budapest: Új Mandátum Könyvkiadó, pp. 224-250
- Polányi Károly (1989) 'A gazdaság mint intézményesített folyamat' in Czakó Á., Gyenei M., Lengyel Gy. *Gazdaság-szociológiai tanulmányok* Aula kiadó, pp. 11- 24
- Somali Péter (1997) *Szocializáció* Budapest: Corvina

		•
8. 2 Seminar/laborator	Metode de predare	Observații

1) Seminar introductiv a. Organizarea seminarului b. Discuții despre sociologia ca știință Forme de organizare ale economiei și a pieței forței muncii	Conversația euristică	
2 Familiarizarea cu modul de gândire a sociologiei și a sociologului	Conversația euristică Exemplificarea	Prezentări individuale
3 Aprofundarea noțiunii sociologice a culturii	Conversația euristică Exemplificarea Investigația în comun	Prezentări individuale
4 Tipuri de societăți și schimbare socială	Conversația euristică Exemplificarea	Prezentări individuale
5 Schimbare socio-culturală și mișcări sociale	Conversația euristică Exemplificarea	Prezentări individuale
6 Socializare și devianță Socializare și inegalitatea de șanse	Conversația euristică Exemplificarea	Prezentări individuale
7 Verificare pe parcurs		
8 Înțelegerea și descrierea sociologică a stratificării sociale	Conversația euristică Exemplificarea	Prezentări individuale
9 Pauperitate și excludere socială	Conversația euristică Exemplificarea	Prezentări individuale
10 Mobilitatea socială ca experiență și ca obiect de analiză	Conversația euristică Exemplificarea Investigația în comun	Prezentări individuale
11 Forme de organizare socială a muncii: munca informală	Conversația euristică Exemplificarea	Prezentări individuale
12 Etnicitate și minoritate	Conversația euristică Exemplificarea	Prezentări individuale
13 Verificare pe parcurs		
14 Evaluarea finală a activității de seminar	Conversația euristică Exemplificarea	

Bibliografie

- Andorka Rudolf – Város és falu. In. Szociológia (192-217.o.)
- Borsos E. – György I. (1999) Gencs: egy erdélyi falu a parasztosodás útján (76-84 o.)
- Bourdieu, P. - Anyagi tőke, kulturális tőke, társadalmi tőke. In: Angelusz R. (szerk) – A társadalmi rétegződés komponensei. Új Mandátum, Bp. 1997
- Davis, K.– Moore, W. E.: A rétegződés néhány elve In. Angelusz szerk.: A társadalmi rétegződés komponensei, Új Mandátum, Bp. pp 10-23
- Giddens – *A munka és a gazdasági élet* 466-489.o.
- Giddens – *Etnicitás és faj.* (255-267.o.)
- Giddens A. – A társadalom és a bűnözés: szociológiai elméletek. (145-152.o.)
- Henslin, James – Social Movements. (648-660 o.)
- http://adatbank.transindex.ro/html/cim_pdf404.pdf
- Kiss Tamás – Categorizare etnica si statut social la Valea Crisului, judetul Covasna. Kriterion 2009
- Kolozsvár és Kolozs-megye népességváltozásának története. Forrás: Varga Árpád, Erdély etnikai és felekezeti statisztikája (internet).
- Ladányi J. - Szelényi I. (2004) A kirekesztettség változó formái. Napvilág Kiadó, Bp. (14-28.o.)
- Levi-Strauss, Claude – A nyambikvarák. Férfiak, nők, főnökök. (388-404.o.) In: Levi-Strauss - Szomorú trópusok. Európa Kiadó, Bp., 1994
- Nicolae, S. – *Pădurea și economia informală într-o comună din Apuseni.* In: Chelcea-Mateescu (szerk.) – *Economia informală în România: piețe, practici sociale și transformări ale statului după 1989.* Paideia, Buc. 2004
- Péter László – Elszegényedés és szegregáció egy ipari kisvárosban. In: WEB 2003 Május (11. szám) http://web.adatbank.transindex.ro/pdfdok/web11_06_peter.pdf
- Réger Zita - *Utak a nyelvhez. Nyelvi szocializáció – nyelvi hátrány.* Akadémiai Kiadó, 1990 (<http://mek.oszk.hu/04000/04046/04046.pdf>)
- Roth Endre – *Az értékmentesség elve a szociológiában.* In: Roth E.: Szociológia és társadalom. Sapientia Alapítvány-KPI, 2004 Kolozsvár, (64-70.o.)
- Sorokin P. – *A vertikális mobilitás csatornáit.* In: Robert Péter (szerk.) – A társadalmi mobilitás. Hagyományos és új megközelítések. Új Mandátum, Bp.
- Zanden A.V. – *Socialization across the Life Course* (164-171 o.)
- Zanden, A. V. – Culture. Sociocultural Evolution (61-89 o.). In: Zanden (1990) The Social Experience. An introduction to Sociology.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Obiectivele și conținutul educațional aferent, precum și metodologia de abordare sunt consonante cu modalitatea de structurare și abordare a acestei discipline de la alte universități de referință din țară și din străinătate.

În alegerea exemplilor, a studiilor de caz și a lecturilor am urmărit aprofundarea unei cunoașteri sociologic structurate a regiunii din care majoritatea studenților provin Transilvania, în context național și Central European.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Înțelegerea și utilizarea adecvată a principalelor concept și noțiuni	Test grilă	70%

